

Bilaga till projektplan för Undervisnings - och kulturministeriets utlösta Specialunderstöd för utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens

Projektets namn: Vägledning, integration och kompetens på svenska i huvudstadsregionen (VIK)

Tidpunkt: 1.9.2020 – 30.6.2022

Helhetsbudget: 608 958 €

Behovsbeskrivning:

I regeringsprogrammets strategiska helheter (RP 3/2020) lyfts ökning av sysselsättningsgraden fram som ett avgörande mål för Finlands välfärd. I regeringsprogrammet konstateras att "Regeringens mål för sysselsättningsgraden förutsätter att partiellt arbetsföra, svårssysselsatta, unga, äldre och personer med invandrarbakgrund deltar på arbetsmarknaden i större utsträckning". I målbilden lyfts behovet av väglednings- och karriärtjänster fram och nya smidiga lösningar efterlyses.

Regeringsprogrammets strategiska målbild poängterar också att de integrationsfrämjande tjänsternas kvalitet, förpliktande karaktär och effekt ska förbättras på båda nationalspråken. Positiv och aktiv integration ska främjas genom stärkande av invandrarens språkkunskaper och yrkesfärdigheter, snabbare etablering i arbetslivet och främjande av kunskaperna om och delaktigheten i samhället.

I visionen för högskoleutbildningen och forskningen år 2030 (OKM 2017:44) har man förbundit sig att öka antalet högskoleutbildade till 50 procent av de unga vuxna före 2030. Samtidigt har Finland fått stor publicitet globalt för sitt utbildningssystem och intresset för Finland som utbildningsland har ökat, vilket antalet betalande studenter som väljer en finländsk högskola visar. Många av de ungdomar som kommer till Finland för högskolestudier skulle gärna stanna i Finland efter sin examen om de fick möjlighet att jobba här.

Sysselsättningsgraden bland befolkningen med utländsk bakgrund är 10 - 15 procentenheter lägre än hos den finländska befolkningen. Den integrationsutbildning som erbjuds för tillfället är inte starkt kopplad till arbetslivet och deltagarna känner sig därför delvis passiverade. Regeringens förväntning är att det ska skapas multiprofessionella integrations- och kompetenscenter som fungerar enligt samserviceprincipen, och spridning av bästa praxis i hela landet ska främjas. Identifieringen av invandrades kompetens, vägledningen för invandrare och kompetenscenterverksamheten ska stärkas.

Befolkningsstrukturen med stora åldersklasser som går i pension har redan skapat brist på arbetskraft inom vissa områden. På svenska har arbetskraftsbristen varit uppenbar inom småbarnspedagogiken och vården.

I regeringsproposition RP 4/2020 föreslås att bestämmelser om en personaldimensionering på 0,7 som ska iakttas vid verksamhetsenheter personaldimensionering för tjänster inom heldygnsvård och heldygnsomsorg för äldre personer. Enligt grova beräkningar som Hyvinvointiala ry har gjort skulle det behövas 5000 vårdare för att täcka en personaldimensionering på 0,7. Därtill har Keva beräknat

BILAGA delgenomförarplaner

att 18 000 vårdare kommer att gå i pension inom de närmaste tio åren. Det betyder att innan år 2030 behövs över 23 000 nya vårdare.

Projektet Kompetenscenter för svensk integration (2019 - 2021) som drivs av Luckan med finansiering av huvudstadsregionens Aktiastiftelser har under 2019 kartlagt de svenska integrationsvägarna och resultatet visar att det behövs en mångprofessionell vägledningpunkt för vuxna som erbjuder möjlighet till nivåtest, validering och stöd för rekrytering. Därtill identifierades behovet av yrkesinriktade utbildningar som leder till sysselsättning och en integrationsutbildning som är likvärdig den som erbjuds på finska.

Bakgrundsanalys visar att det inte finns orsak att skapa nya punktinsatser för det svenska, eftersom de nuvarande bristerna är att väglednings- och stödtjänsterna är utspridda, inte heltäckande och likvärdiga den finskspråkiga servicen. Dagens väglednings- och stödtjänster behöver i ökad utsträckning organiseras i samråd med de svenska utbildningscampusen, där en stor del av målgruppen kan nås. Som exempel kan nämnas Arabiastranden där Arcada och Prakticum tillsammans har ca 4000 studenter. Genom tätt samarbete olika aktörer emellan kan tillgängligheten av svenskspråkiga väglednings- och stödtjänster förbättras och därmed ges de svenskspråkiga ungdomarna samt invandrare som valt att integreras på svenska likvärdig service.

Genom att samkoordinera tjänster som redan finns och skapa ett fysiskt utrymme för tjänster som ökar anställbarheten bland invandrare och svårssysselsatta skapas en hållbar struktur för stödtjänster på svenska i huvudstadsregionen. I dagsläge finns inget kompetenscenter (osaamiskeskus) med service på svenska i huvudstadsregionen som stöder anställbarheten bland invandrare och svårssysselsatta. Därför fattas tjänster som stöder övergången mellan studier och arbetsliv. Ingen aktör erbjuder kartläggning, validering, kompletteringskurser och vägledning under samma tak. Även Helsingfors stads enhet för migrations- och sysselsättningsärenden konstaterar att det för närvarande finns ett serviceglapp gällande tjänster på svenska i huvudstadsregionen. Genom att samkoordinera tjänster som redan finns och komplettera med nya tjänster som fattats (kartläggning, validering, kompletteringskurser, vägledning och språkstöd) skapas en hållbar struktur för stödtjänster på svenska i huvudstadsregionen. Centret ska samarbeta med huvudstadsregionens kommuner inom ramen för kommunförsköket. Navigatorns svenska tjänster ges i dag av projektets delgenomförare och samarbetet fortsätter.

Målsättning:

Projektets övergripande mål är att skapa nya lösningar och strukturer som ökar anställningsbarhet för invandrare och svårssysselsatta.

Projektmålet är att stärka invandrarnas språkliga förutsättningar att studera och arbeta på svenska samt stöda kompetensutvecklingen och stärka anställningsbarheten. Projektet strävar till att höja sysselsättningsgraden och stärka kompetensen hos grupper som är underrepresenterade inom utbildningen. Detta underlättar tillgången på kompetent arbetskraft inom branscher med brist på arbetskraft. För att bättre kunna matcha arbets sökande med arbetsplatser som har behov av arbetstagare på svenska kommer projektet att göra en kartläggning av arbetsplatser som har behov

BILAGA delgenomförarplaner

av svenskspråkig personal. Att identifiera dessa arbetsgivare är viktigt för att kunna pröva olika modeller för inläring i arbetet och smidiga övergångar från studieliv till arbetsliv.

Detta görs bl.a. genom att bygga upp ett flexibelt förvaltningsövergripande väglednings-och kompetenscenter. Centrets målsättning är att:

- skapa tydliga stigar för integrations på svenska i huvudstadsregionen med stöd för sysselsättning
- öka anställningsbarheten genom kompetensutveckling, nätverk och stöd vid första anställningen.
- erbjuda valideringstjänster för kartläggning av kompetensnivån
- erbjuda vägledningstjänster på svenska fem dagar i veckan
- informera om kompetenshöjande utbildningshelheter som erbjuds på svenska

Genomförande:

Projektet koordineras och drivs av Yrkehögskolan Arcada, Delgenomförare är Arbis, Folkhälsan, Luckan och Practicum med Sveps. Projektet ingår i det ekosystem för sysselsättning som skapas i huvudstadsregionen inom ramen för kommunförsöket. Utgångsläget är att de aktörer som redan länge erbjudit tjänster för målgruppen effektiviserar sitt samarbete och skapar tydlig struktur för såväl integration på svenska som för effektiviserad sysselsättning i huvudstadsregionen med fokus på det svenska språket. Projektet ska skapa modeller för inläring i arbetet och smidiga övergångar från studieliv till arbetsliv. Kartläggning av arbetsplatser som har behov av svenskspråkig personal görs för att identifiera arbetsgivare intresserade av att testa modellerna. Då projektet består av flera delgenomförare, med till karaktären olika åtgärder, utgår vi ifrån att delgenomförarna kan administrera sina budgeter och rapportera till Arcada enligt uppgjord plan som slås fast då vi vet om eventuella budgetrevideringar behöver göras som följd av mindre anslag än projektplanens budget.

Utgångsläget är att de aktörer som redan länge erbjudit tjänster för målgruppen effektiviserar sitt samarbete och skapar tydlig struktur för såväl integration på svenska som för effektiviserad sysselsättning i huvudstadsregionen med fokus på det svenska språket. Projekthelheten byggs upp av följande delar:

1. kartlägga arbetsplatser som har behov av svenskspråkig personal
2. skapa tydliga stigar för integrations på svenska i huvudstadsregionen med stöd för sysselsättning
3. skapa och testa modeller för inläring i arbetet och smidiga övergångar från studieliv till arbetsliv
4. bygga upp ett flexibelt förvaltningsövergripande väglednings-och kompetenscenter
5. erbjuda kompetenshöjande utbildningshelheter på svenska

Samarbetsparterna i projektet har alla en gedigen erfarenhet och kompetens att genomföra ett projekt av denna omfattning. Nedan en beskrivning av arbetsfördelningen parterna emellan.

BILAGA delgenomförarplaner

Arcada har inom ramen för regeringens spetsprojekt under 2017 - 2019 byggt upp ett vägledningscenter med fokus på stöd för övergången från andra till tredje stadiets utbildning. Vägledningscentret erbjuder redan idag såväl digitala stödformer som närkontakt-tjänster och att utveckla tjänsterna till att omfatta även stöd för kompetensutveckling, kontinuerligt lärande och integration är naturligt med tanke på att 20 % av Arcadas studerande har utländsk bakgrund och 3 % av studerande på de svenskspråkiga utbildningarna har annat modersmål än svenska eller finska.

Som en av Finlands mest internationella högskolor har Arcada ansökt om att beviljas status som svenskspråkig SIMHE ansvarshögskola och inom ramen för den har Arcada ansökt om anslag för att kunna bygga upp valideringstjänster, för högutbildade invandrare, som identifierar och erkänner tidigare förkovrat kunnande. Individerna kan boka tid för bedömning, som inkluderar diskussion och uppvisat kunnande genom t.ex. simulering. Valideringstjänsten genererar ett intyg där kompetensen och EQF nivån för kompetensen framgår. Dessa valideringstjänster (vars kostnader inte ingår i denna projektbudget) erbjuds inom ramen för det väglednings – och kompetenscenter som utvecklas vid Arabiastranden. Utöver direkt validering ska centret erbjuda kompetenskartläggning i syfte att främja kontinuerligt lärande för de som vill förkovra sin kompetens och öka sin anställningsbarhet.

Arcadas delgenomföraransvar i detta projekt är att ha helhetsansvaret för att projektplanen genomförs så att målsättningen för projektet nås. Arcada koordinerar samarbetet med de övriga samarbetsparterna och aktörerna i kommunförsöket.

Budget:

Personalkostnader: 162 800 € (projektledare, projektkoordinator, vägledare)

Externa tjänster: 6000 € (marknadsföring)

Resekostnader: 1000 €

Administrativa kostnader: 48 840 (30% av lönekostnaderna)

Summa: 218 640 €

Helsingfors arbis ordnar en intensifierad integrationsutbildning som försnabbar invandrares språkinläring. Därmed ökar deras möjligheter att tidigare än nu komma in på en yrkesinriktad utbildning eller ut i arbetslivet. Också deras beredskap att komma tillrätta i det finländska samhället ökar i och med att mera tid kan avsättas för vägledning, samhällsfrågor och stöd för det psykiska välbefinnandet.

Den intensifierade integrationsutbildningen täcker den del av året som går utanför Arbis ordinarie terminer, så att helheten utgörs av knappa 11 månader i jämförelse med nuvarande sex. Utbildningen är öppen framför allt för dem som inte mera åtnjuter integrationsstöd men som trots allt inte har kommit in på yrkesstudier eller ut i arbetslivet. Integrationsutbildningen utgår från Arbis integrationsläroplan och grunderna för läroplanen för integrationsutbildning av vuxna invandrare 2012. Utbildningen utgörs av minimum 20 timmar närstudier per vecka. I utbildningen ingår undervisning i språk, samhälle, studieteknik och allmänna medborgarfärdigheter. Dessutom ingår kontakter till företag, organisationer och föreningar. De studerande ges också möjlighet till läxläsningstöd, individuell, handledning och livshanteringsstöd (socialarbetare, psykolog). På grund av att mängderna på svenskt håll är betydligt mindre än på finska sidan är grupperna också mera heterogena i sin sammansättning. Detta kräver ett större behov av tilläggsresurser i klassrummet i form av assistenter.

BILAGA delgenomförarplaner

Kontakt mellan de studerande och de andra aktörerna inom projektet (Arcada, Folkhälsan, Luckan och Practicum) etableras under året genom vägledning och information om olika studiealternativ. På så sätt underlättas övergången till antingen studier eller arbete. För att kunna garantera en bred kompetens i hela nätverket ordnas en fortbildning i integrationspedagogik.

En praktisk arbetsbok i samhällsfärdigheter/hur man klarar sig i Helsingfors utarbetas. I boken ingår också finsk terminologi. Arbetsboken blir ett bestående resultat av projektet.

Budget:

Personalkostnader: 38 000 € (lärar- och assistentlöner)

Externa tjänster: 50 000 € (skapande av en arbetsbok i samhällsfärdigheter, psykolog- och socialarbetartjänster)

Summa: 88 000 €

Luckan r.f. erbjuder vägledning, språk- och kulturöverskridande sociala evenemang, sysselsättningsstödande workshops och kamratstödsgrupper för arbetssökning samt olika mentorprogram. Finansiärer av verksamheten är STEA och huvudstadsregionens kommuner. Luckan integration är en etablerad integrationsaktör i huvudstadsregionen med 12 års erfarenhet av vägledning för invandrare i integrationsfrågor på svenska.

Inom ramen för projektet anställer Luckan en arbetslivscoach för att arbeta specifikt med målgruppen. Coachen erbjuder individuellt målinriktat stöd för personen att söka arbete, att ingå ett arbetsförhållande och för att etablera anställningen. Målsättningen är att göra anställandet av invandrare smidigare. I vägledningen används Luckans olika former av mentorering för att facilitera kundens arbetssökningsprocess.

Tjänsten innehåller både personlig rådgivning, nätverkande och branschspecifikt stöd i arbetssökning. För branschspecifikt nätverkande har Luckan möjlighet att erbjuda konceptet Dörren (Esf finansiering 2018 - 2021) som stöd att hitta arbete som motsvarar kundens kompetens. Luckan har också möjlighet att erbjuda långvarigare mentorering via sitt mentorprogram Fika.

Budget:

Personalkostnader: 85 210 € (arbetslivscoach 100%)

Lokal: 5500 €

Resekostnader: 1000 €

Administrativa kostnader 5800 € (bokföring, revision, telefonräkningar 6%)

Material/Verktyg: 1000 € (dator, telefon)

Summa: 98 510 €

Folkhälsan Valfärd Ab producerar social- och hälsovårdstjänster i hela Svenskfinland förutom på Åland. De största verksamheterna är boende- och social service för äldre personer samt service för barn och familjer. Folkhälsan Valfärd har en personalstyrka på ca 860 personer, varav 10% beräknas gå i pension inom tio år. Vårdare är en majoritet av personalgruppen inom Folkhälsan Valfärd. Det

BILAGA delgenomförarplaner

betyder att behovet på att anställa kompetenta vårdare som talar svenska kommer att vara stort på 2020-talet.

Folkhälsan utbildar inom projektet två språkstödspersoner som stöder språkutvecklingen i svenska och även handleder nya arbetstagare på arbetsplatsen.

Vidare erbjuds hela arbetsgemenskapen kompetenshöjning kring klarspråk och språkutvecklande arbetssätt. En viktig del i processen till behörighet för personer med utländsk examen, ligger i att lära sig arbetspråket, svenska i vardagen och i jobbet. Inom verksamheterna finns genom projektet utsedda handledare, språkstödpersoner, för att stöda i den språkmässiga utvecklingen på arbetsplatsen. Stödpersonerna handleder såväl personer som integreras på svenska som enhetens övriga personal i hur effektivt och smidigt språkinläring sker som en del av arbetet. Genom att enhetens övriga personal erhåller handledning och fortbildning i kultursensitivitet och klarspråk, förstärks effekterna av projektet och kunskapen sprids inom enheten.

De projektanställda handleder personer med utländsk bakgrund som är nyanställda/studerande/på praktik/läroavtalsstuderande/på arbetsprövning och introducerar dem i det finländska arbetslivet. En viktig del är även att introduceras till arbetsplatsen och dess koder samt den tysta kunskapen som är svår att greppa för en som är ny. Språkstödspersonalen stöder även den språkliga utvecklingen som berör branschen. Språkstödpersonerna utarbetar material som stöder inläringen i svenska för personer med utländsk bakgrund samt även material som stöder enheternas personal i klarspråk och kultursensitivitet. Därtill kommer språkstödpersonerna att ha möjlighet till att dra korta intensiva skraddarsydda kurser i vårdsvenska för målgruppen.

Budget:

Personalkostnader: 61 393 € (språkstödsperson, timmar för handledare på arbetsplatsen)

Lokal: 4848 €

Externa tjänster: 3435 € (expertkonsultationer)

Resekostnader: 1500 €

Administrationskostnader: 5816 € (ekonomitjänster, förvaltningskostnader 7%)

Material/Verktyg: 1516 €

Summa: 78 508 €

Prakticum:

Practicum har 1400 examensstuderande och vuxna som deltar i olika kurser. Practicum har ett klart behov av att tillsammans med samarbetsparterna i detta projekt koordinera och finna nya lösningar för svårssysselsatta.

Tillsammans med projektets aktörer kommer Practicum att utveckla koordineringen av tjänster som befrämjar sysselsättningen och fokusera på att bygga upp ett nytt center som erbjuder olika stödtjänster för att målgrupperna ska hitta arbete. Till centrets centrala områden hör 1) Vägledning, 2) Förkovrande av arbetslivsfärdigheter, 3) Kompetenshöjning och 4) Arbetssökning.

Vägledningen sköts i ett nytt center som koordinerat känner till och kan handleda till olika tjänster. Nya personliga effektiva stigar för att bli sysselsättningsbar och hitta arbete görs upp i vägledningscentret.

BILAGA delgenomförarplaner

Sveps ungdomsverkstad tillsammans med Praktikums VALMA utbildning koncentrerar sig på att utveckla förkovrandet av arbetslivsfärdigheter för att bli anställningsbar och hitta sin egen stig till arbetslivet. Arbetsprövning och handledd arbetspraktik utvecklas.

Nya stigar och möjligheter till kompetensutveckling utreds och piloteras i projektet, t.ex. intensifierad handledning på arbetsplatser, utnyttjande av läroavtalsstudier, erkännande av tidigare förkovrat kunnande och yrkesprov för att påvisa sitt kunnande, avläggande av examensdelar och behörighetsgivande kurser.

Arbetsökningen utvecklas av Praktikums Karriärvägledare och Jobbcoachen vid Sveps ungdomsverkstad tillsammans med projektets andra aktörer, t.ex. genom utvidgad arbetsprövning och effektivare utnyttjande av nya och befintliga arbetsgivare som redan finns i våra register. Vi utvecklar även stödet till arbetsplatshandledare och arbetsgivare för att handleda svårssysselsatta.

Genom att koordinera samarbetet med huvudstadsregionens övriga svenskspråkiga aktörer kan vi tillsammans erbjuda nya heltäckande och mer effektiva personliga vägar till arbete för svårssysselsatta och unga med risk för marginalisering.

Budget:

Personalkostnader: 118 800 € (1 heltidsanställd, timlöner motsvarande 20%)

Resekostnader: 1100 €

Administrationskostnader: 4400 € (ekonomiförvaltning, redovisning och stödtjänster)

Material/verktyg: 1000 € (dator, telefon)

Summa: 125 300 €